

# Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra 3.40 P, negyedévre 9.80 Pengő. Csekk: 50.046

## Spanyol lapok megemlékezése Kormányzó Urunk névünnepén

A spanyol főváros lapjai kivétel nélkül megemlékeztek Kormányzó Urunk névünnepéről és fényképeit is hozták.

A lapok egyhangulag emelték ki Kormányzó Urunk 25 éves kormányzása kiváló eredményeit. Megemlékeztek a spanyol lapok arról is, hogy Kormányzó Urunk érdeme Kun Béla

gyászos uralma megszüntetése, a nyomában föllépett zür zavar és nyomor eltüntetése. Kiemelték a lapok azt is, hogy Kormányzó Urunk minden törekvése arra irányul, hogy Magyarországot a jelenlegi háborúból egy boldogabb jövőbe átvezesse.

## Német sikerek a krími félszigeten

A tegnapi német hadijelentés szerint az oroszok Kerestől északra nagy erővel támadtak, azonban a németek már kiindulási állásaikban szétverték az orosz kötelékeket s 18 orosz páncélost szétlőttek.

Kerestől délre sikeres német támadások folytak.

A Dayeper-kanyarban az oroszok

ismét támadtak, de a németek visszaverték őket és 80 páncélos is áldozata lett a német páncéltörő ágyúknak.

Cserkasznál a németek megsemmisítettek több bezárt orosz köteléket. Egyebütt csak helyi harcok voltak.

A finn arcvonalon nem történt különösebb esemény.

## Délolaszországban harci szünet állott be

A tegnapi német hadijelentés szerint Délolaszországban rendkívül rossz az időjárás, mely a hadműveletek

folytatását erősen gátolja. Így mindössze járőrharcok folytak, melyek során a németek 6 páncélost szétlőttek.

## Japán összefoglaló jelentés a Kína elleni hadműveletről

A japános által a kínaiak ellen legutoljára indított nagy támadások eredményeiről a japán főhadiszállás összefoglaló jelentést adott ki. E szerint szeptember 15 től a kínaiak vesztesége 25.000 halott, 11.000 fogoly és több mint 2.000 kínai támaszpontot

sikerült a japánoknak elfoglalniok.

A Marsall szigetek körül a japán repülő kötelékek megtámadtak egy angol-szász hajóköteléket s abból egy repülőgépanyahajót és egy cirkálót sülyesztettek el, ugyanannyit súlyosan megrongáltak.

## A berlini török követ visszautazott székhelyére

Istambuli jelentés szerint a berlini török követ keresztül utazott Isztam-

bulon s hamarosan székhelyére: Berlinbe tér vissza.

## Az angol alsóház ülése

Londoni hírek szerint az angol alsóház ülésének legközelebbi tárgyai a kairói és teheráni megbeszélések

lesznek. A kormány részéről Eden külügyminiszter fog részletes tájékoztatást nyújtani a megbeszélésekről.

## Árvay Árpád városunkk épviselője 12-én reggel Szalontára érkezik

Városunk képviselője, aki a sok lelkiismeretes munka által állandó összeköttetésben van városunkkal, ezt az őszinte kapcsolatot, időkénti látogatással szokta ápolni.

Most a parlamenti működése után sok időszert mondani valója van képviselőnknek. E végett december 12-én Szalontára érkezik és délelőtt fél 12 órakor a Magyar Házban beszámolót tart. Árvay Árpád képviselőnk köztünk való megjelenése számunkra mindig tisztánlátást és utmutatást jelent. Sza-

lonta magyarsága most is szeretettel várja és örömmel fogadja, mert köztünk való megjelenésn bátorítást, erőt és a rászorultak támogatását jelenti.

— Az Erdélyi Nyereménykötvények legközelebbi huzása január 3-án lesz, amikor is az 1 millió pengős főnyeremény kerül kisorsolásra. A január 3-iki huzás alkalmával még 504 nyeremény is szerepel a játéktérben, összesen 1.7 millió pengő értékben.

## Szabadegyetemi előadás Szalontán

Eseménye lesz pénteken Nagyszalonta kulturéletének. Népművelési előadás keretében dr. Vasady Béla egyetemi nyilvános rendes tanár tart előadást városunkban „Hit és nemzet” címmel. Nagyszalonta társadalmá érthető kíváncsisággal néz a tudományos élet legújabb eredményeit és kutatást közénk hozó előadók szabadegyeteme elé s köszönti szeretettel a debreceni tudományegyetem neves professzorát, mint aki az első, aki hozzánk látogat.

A rendkívül érdekesnek és értékesnek ígérkező előadás pénteken délután 5 órakor kezdődik a városi kultúrház színháztermében, ahol hisszük, találkozót ad a város intelligenciája és érdemes törekvő néprétege, bizonyítva bihari kultúrfölénye elhivatottságát.

## Szívével ünnepelte a város névünnepén a Kormányzót

Az ünnepszorozat úgy hozta, hogy a Legelő Magyar névünnepé előestjén közönthette már városunk magyarsága s hódolatával kérhette a Gondviselést további országlására.

Hétfőn is zászlódiszbe öltözött a város s bár az ünnepek lezajlottak, a reggeli istentiszteletek után valami csodálatos ünnepélyesség borult azért a városra, bentlobogott ez a szívekben, bizakodással ömlött el az arcokon — lelkével ünnepelte a hajduváros Kormányzóját.

## Üzen a front

Táborilapot hozott a posta minap szerkesztőségünkbe. Bereczki Imre szakaszvezető üzen rajta szüleinek, rokonainak, ismerőseinek.

... B 550 ról küldöm üzenetemet kedves szülemnek, testvéreimnek, rokonaimnak. Az egészséggel nincs baj, a leveleket rendben megkapom. Sürrükben irjanak. Jóbarátomnak üzenem, sajnálom, hogy esküvőjén nem lehettem itthon. Mindenkit csókolok, a barátokat és szomszédokat üdvözlöm.

IMRE

Szívesen tolmácsoljuk a jóhírt s üzenjék vissza derék katonáinknak, mielőbb hazavárjuk szüleivel együtt.

60 a „Nagyszalontai Az Újság” telefonszáma.

# F ü r d ő :

További intézkedésig csütörtökön nőknek, szombaton délig férfiakkak, délután nőknek, vasárnap délig férfiakkak lesz nyitva!

## Ha egy csillag „felrobban”

### Katasztrófa vagy szabályszerűség a csillagok titokzatos világában

Már sok milliárd év óta sugározza napunk valami csodálatos állandósággal és megrendíthetetlen természetességgel fényét és melegét a világűrbe, bőséggel pazarolt kincseiből egyuttal szerény földrésznünknek is juttatva egy számokban ugyan alig kifejezhető kicsiny, de annál élelfontosságúbb hányadot. Ami óta ember él a földön, megszoktuk, hogy éltető napunkat a változatlan szimbólumának tekintjük, de vajjon valóban védve van-e minden hirtelen, katasztrófaszerű változástól? Nos egy pillantás a világmindenség titokzatos távolságaiba, bizony könnyen megrendíthetné nyugodt biztonságunkat, mert se szeri, se száma azoknak a váratlan eseményeknek, melyek — ha napunkkal történének — a legrettegetesebb sorsnak tennék ki földünk lakóit.

Ime például, csak a múlt év novemberében történt, hogy az Argo csillagképben, déli égboltezat alsó szélén, vagyis egy olyan helyen, mely szélességi fokunkon csak alig egy-két foknyira emelkedhet a horizont fölé, hirtelen fölragyogott egy csillag és fényerővel kezdett világítani, mely az ég legfényesebb vándoraival is felvehette a versenyt. Helyén addig egy egészen parányi csillag állott, melyet csak a legnagyobb távcsövekkel lehetett kimutatni.

Ilyen „új csillagokat” már gyakran figyelték meg és alig mulik el év, melyben a csillagászok ne számolnának be egy-egy többé kevésbé fényes csillag feltűnéséről. Az első történetileg igazolt „új csillagot” Krisztus előtt 134-ben Hipparchos görög csillagász figyelte meg és ez az esemény indította Hipparchost arra, hogy hozzájáruljon az ég csillagtérképének elkészítéséhez. A leghíresebb „nova”, ahogy ezeket az új csillagokat csillagászyelven nevezni szokták. 1572 novemberében tűnt fel a Kassiopeja csillagzatban és maga Tycho de Brahe, kora leghíresebb csillagásza vette beható vizsgálat alá.

Ezeknél az „új csillagoknál” egy meglevő csillag hirtelen fényerőmagnövekedéséről van szó, amely az eredeti fényerősség 50.000 szeresét is elérheti. Az ugyanakkor fellépő kísérő jelenségeket, ugymint elsősorban a csillag színekében előálló módosulásokat a hőmérséklet gyors felszökésével lehet legjobban magyarázni, mely a sugárnyomás erejével a csillagatmoszféra külső gázrétegeit elfújja. A hőmérsék-

letemelkedés azonban a fényerő óriási arányu magnövekedését egymagában nem indokolja: magyarázatul szintén a gázburok felfuvódását kell feltételezni, mely a fénysugárzó felületet hatalmas mértékben magnagyobbítja. A hirtelen változás végső okát a csillag belső szerkezetében kell keresni, egyelőre azonban még nem sikerült megnyugtató magyarázatot találni rá. A folyamat külső lefolyását tekintve az a látás, hogy a csillag egyensulya egy bizonyos pillanatban megbomlik és meg lehetősön gyors átalakulással nagy energialeadás mellett a csillag felépítésében új egyensulyi állapot áll be.

A számítások szerint egyszerű minden csillag „novává” válhat és ennek átlagban 10 milliárd évenként kellene bekövetkeznie. A mi napunk azonban ennél kétségtelenebbül sokkal idősebb, elméletileg tehát könnyen el lehetne képzelni, hogy váratlanul ez is novává változik. Még könnyebb elképzelni a következményeket: napunk szeszélyes átalakulása hatásában egyértelmű lenne 50.000 új napnak a feltűnésével, a földön tehát egy pillanat alatt minden élőlény tűzhalált halna.

Általában az „új csillagok” a világgegyetem legfényesebb égitestei, ám van egy különleges fajtájuk is, az úgynevezett „szupernovák”, melyek összehasonlíthatatlanul ritkábban lépnek fel,

ezzel szemben azonban tízmilliószoros fényerőemelkedést mutatnak fel. Egy ilyen szupernova energiakisugárzásáról akkor alkothatunk magunknak legjobban fogalmat, ha elgondoljuk, hogy a Tycho-féle nova, mely szintén szupernova volt, 23 nap alatt annyi energiát sugárzott ki, mint a nap száz millió év alatt. Ezek a katasztrófák azonban szerencsére nagyon ritkák és egy-egy csillagrendszeren belül ezer év alatt csak egyszer vagy kétszer fordulnak elő, míg közönséges novák megjelenését évenként tízszer, huszszor is meg lehet figyelni, bár ezek közül csak kevesen érik el azt a világosságot, mint például az Argo csillagzat novája.

Az új csillagok felvillanása egyébként csak rövid, gyorsan muló dicsőséget hoz. Világosságuk ismét gyorsan lecsökken és a csillagok végleg eltűnnek a világűr sötétjében, hogy új egyensulyi helyzetükben mint fehér törpék tengessék életüket, melyek több tízezer fokos hőmérsékletre hivatkozhatnak ugyan, ezzel szemben azonban átmérőjük nagyon csekély.

Bármilyen legyen is a csillagvilág katasztrófáinak végső oka, az mindenesetre bizonyos, hogy bolygónknak nagy szerencséje, hogy ezek mind több ezer fényéves távolságokban játszódnak le tőle és ha még a legközelebbi állócsillag, a Szíriusz változnék hirtelen szupernovává, akkor is csak annyi történék, hogy éjszakánk nappallá változnék. A fő az, hogy napunk tartson ki közmondásos változhatatlansága mellett, a világgegyetem többi csillagkatasztrófájától nincs mit tartanunk. (MN)

## Takarmánytököket és takarmányrépát

minden mennyiségben átvesz

„Hangya” Szövetkezeti Értékesítő Telepe és Hűtőháza, Nagyszalonta

## Minden gondolatunk a délerdélyi magyarságé

Kállay Miklós miniszterelnök a képviselőházban foglalkozott az erdélyi kérdéssel. Kijelentette, hogy a kérdés súlyossága a kettéosztás tényében ke resendő. A délerdélyi magyarok állapota ról nem sokat mondhat, minden igye kezettünk, hogy javítsunk sorsukon, meg tört a románok részéről megnyilatkozó

vak gyűlölet. A románok a jogok minimumát sem adják meg délerdélyi véreinknek, sőt már oda fejlődött a helyzet, hogy pusztán megélhetésüket is veszély fenyegeti. A magyar kormány mindent megtesz értük — mondotta a miniszterelnök a Ház élénk helyeslése közben.

Nagyszalontai Hegyközség Elnökségétől.

2/1943. sz.

### Értesítés

A nagyszalontai Hegyközség Elnöksége értesít minden egyes birtokost, hogy ha bárkinek bármilyen panaszja van a kertörök ellen december 26-ig jelentse be a hegybírónál.

Kéretnek a jelenlegi kertörök, hogy ön-

kéntes lemondásukat december 20-ig jelentse be a hegybírónál.

A hegyközség elnöksége kertőri állásokra pályázatot hirdet. Jelentkezni lehet december 26-ig. Választásra csakis 50 évet betöltötték pályázhatnak.

Nagyszalonta, 1943. december hó 4.

BORBÉLY ISTVÁN  
hegybíró.

VIGH IMRE  
elnök.

**FERENCJÓZSEF**  
KESERŰVÍZ

A HÖMERSEKLET

reggel 7 órakor + 2 délben + 8 fok volt

Holnap: Szerda

**December**

**8**

Kat. Szepl. fogant  
Prot. Mária

— Lapunk legközelebbi száma, a közbeeső ünnep miatt, csütörtökön a rendes időben jelenik meg.

— Az egyenlítő 40.000 kilométer hosszúságú és így annak minden pontja óránként 1666 kilométer és 666 méternyi utat tesz meg. Az Egyenlítő forgási sebessége másodpercenként 463 méter, tehát nagyobb a hang sebességénél, amely mindössze 333 méter. Ha egy 1666 kilométeres sebességgel haladni tudó repülőgéppel az ember az Egyenlítő fölött, a Föld forgásával ellenkező irányba haladna, a gépről állni látszana. Nap és pilótája számára — csillagászatilag megállna az idő, azaz állandóan mondjuk dél lenne.

— Harminchat év alatt 4006 gyermeket segített a világra. Gyergyótölgyesről jelentik: Feltűnően sok gyermek él Gyergyótölgyesen. Átlag minden székely családra hat gyermeket lehet számítani, de van olyan anya, aki 21 csecsemőt hozott eddig a világra, akik közül 14 életben is van. A község bábaasszonya, Czink Anna szülésznő hivatalának harminchatodik esztendejét most töltötte be. A születésekről pontos jegyzeteket vezetett. Ebben megállapította, hogy a 4006-ik gyermeket segített most a világra. A községben lenéznek azokat, akiknek nincs, vagy csak 2—3 gyermeke van. Ennek köszönhető, hogy nem csökken, hanem emelkedik a születések száma.

— Csontvázunk 223 darabból áll; részletezve: a koponya 28, a törzs 51, a felsővégtagok 74, az alsóvégtagok 70 darab csontból állanak.

— Budapesti jelentés szerint vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter pénzügyi ellenőrzés alá helyezte Hódmezővásárhely városát, hogy a város nehéz anyagi helyzete tisztázódjék.

— Az Eesti Soena vezércikkben foglalkozik a zsidóknak a független Észtországban betöltött áruházi szerepével. Eszerint a zsidók nemcsak a legjövendelmezőbb gazdasági és kereskedelmi vállalkozásokat kapartották meg a maguk számára, hanem a bolsevizmusnak Észtország elleni első támadása óta mint annak képviselői és előharcosai szerepeltek.

— A karácsonyi ünnepekre 170.000 kiló vajot osztanak szét Budapesten.

— Horvátországban vasutrobbanásért felakasztottak három fogvatartott partizánt, mivel a tettesek az előírt idő alatt nem kerültek kézre.

— Az idegrendszer krónikus megbetegedéseinek kezelésében a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz használata sok esetben elengedhetetlenül szükséges, mert ez a bélkiürülést csakhamar szabályozza, a gyomoremésztést előmozdítja és az egész anyagcserét fokozza. Kérdezze meg orvosát.

— Főnök: Miért van az, hogy maga sohasem dolgozik, ha bejövök a szobába?

Tisztviselő: Mert gumitalpu cipőt hord az igazgató ur.

## Mindenki felelős a hazáért!

— Részletek dr. Pauliny Vilmos ünnepi beszédéből

Elmult a legmagyarabb ünnep. Nagyszalonta Miklós napjának egyik maradandó eseménye volt az az ünnepség, ahol a város színe-java mutatta be hódolatát az ország vezére előtt. Az ünnepségen tartott megnyitó beszédéből idézzük az alábbi gondolatokat minden magyarok okulására:

Azért lett nekünk kicsiny ország kicsi népének magyar karácsony és husvét december 6., mert a test országának ujratereítője és feltámasztója a kereszttségben a Miklós nevet kapta. És máma szerte az országban emelkedett lelkek suttognak áhitattal egy nevet. Néznek felgyúlt tekintettel egy képre és kitárult lélekkel sóhajtják: Uram, Te ki nekünk hazát adtál, pusztulástól megóvtál, rabságtól megmentettél, fogadd tőlünk a szeretetet, a hódolatot azért amiért semmi szeretet és hódolat nem elegendő. Igen, mert ha minden szív szőnyeggé válna a lábai előtt, ha minden lélek párnává ősz feje alá, ha minden kéz érte kulcsolódna imává: a cselekedetek mérlegének nyelve egy ezredrés millimétert nem mozdulna. Mert Testvéreim, gondolatok e már arra, hogyha egyszer valahonnan hazamenve, házatokat földig lerombolva találnátok, gyermekeiteket legyilkolva, barmaitokat, vagyontokat elpredálva: — volna-e hitek, volna-e erőitek mindent elűről kezdeni? Hinnétek-e, hogy lehet még hajlékokot, mosoly az arcotokon, hogy lehet még remény és élet a földön? Nem szorulna-e ökölbe a kezetek a tehetetlenség érzésétől, átkozva mindent és mindeneket? Nem temetkeznének-e legszivesebben magatok is a romok alá? Ezelőtt 23—24 évvel egy elvesztett világháború vér és anyagi veszteségei után, egy buta és egy csufos forradalom után, ellenséges hadak megszállása alatt rombadőlt országban, legyilkolt, elszakított testvérek között, nem a pusztulás szélén, de a pusztulásban: Ő volt, aki hitt a lehetetlenben, a felemelkedésben, az új életben. Aki a keresztben halni kész mártírok hitével, a hősök bátorságával, milliók erejével hitt a lerombolt ház újraépítésében, hitt az újraépítésben, hitte, hogy a magyar nem pusztulásra, de életre van teremtve. Ez a hit életető volt és erőt sugárzó. Ez a hit indította meg újra a vérkeringést a magyarok szívében és a nemzet életében és ezért kiállt, hatja ma Nagyszalonta népe is felszabadult lélekkel: Uram áld meg a magyarok Vezérét.

De az ünneplés fényének világossága mellett nem csak az érdemeket lehet meglátni, de szükséges is, hogy meglássuk a tanulságokat. Az akkori időkhez oly hasonló világrendek középette, kell, hogy rámutassunk azokra a tanulságokra, melyek egyrészt megdönthetetlen alapot adnak a küzdelemhez, a szenvedések elviseléséhez. A másrészt mindnyájunk magatartását kötelezően meghatározzák abban a tekintetben, hogy a nemzetet sújtó szomorú események meg ne ismétlődjenek.

Az első megnyugtató, hitet, bizalmat megacélozó tanúság az, hogy: egy nép sem hal meg, míg egyetlen tagjában élnivágyás lobog. Vért onthatják, ravatalra helyezhetik, ingó és ingatlan vagyonán osztozhatnak, de el nem temethetik, mert a földbe csak a testi helyezhető de a szellem, ez a csodálatos megfoghatatlan valami, ami a nemzetet jelenti meg nem ölhető és el nem temethető. Ez a szellem él és munkálkodik benne a földben,

melyben az ősök teste porlad, mely felszívta a hősök vérét, benne a levegőben, melyben a rabszíjra fűzöttek hörgő, fogcsikorgató sóhaja terjeng és benne a folyóvizekben melyeket egy önmagát sirató nép könnye táplál. Ez a szellem él és munkálkodik mint hamu alatt a parázs, míg valami szellő vagy vihar a hamut el nem fujja és az új tüzre kapó parázs inkább felgyújtja magakörül a világot, de szétört, megtépázott, elrabolt hazáját és szabadságát ismét és ismét megkísérli a tűzben összekovácsolni. Mi sem haltunk meg. Súlyos betegségbe estünk, mondjuk, hogy nehéz műtéten mentünk keresztül, mondjuk, hogy leghargikus állapotba kerültünk, — mindent mondhatunk csak azt nem, hogy a magyar nemzet meghalt. Igen talán azt mondhatjuk még inkább, hogy álmokör döntött ágyba bennünket. Igen, a köztünk élő, bennünket kizsákmányoló, saját győzelmét szolgáló, minden vesztésén keresztül maga hasznát kereső idegen faj, a zsidóság álompórt hintett a nép szemébe. Huszonöt évvel ezelőtt elaludt a nemzet. A magyar lelkesedés lángja helyett a számítás flegmája kapott döntő szerepet. Mert minket nem az ellenség győzött le, nem az ellenség ült tort egy nép ravatalánál, nem az ellenség osztozkodott az országon, hanem egy rettentő bűn és eltevelyedés, mellyel mi magunk hívtuk ki a végzetet magunk ellen. Ez a bűn a privilégizáltaknak, az itthonmaradottaknak, az üzleten lovaglóknak az árulása és a saját gyengeségünk, hogy ezeket élni, működni engedjük volt. Ez a gyengeség, nemtörődomség szolgáltatott ki minket az ellenséges erőknél és jajj, százszoros jajj nekünk magyaroknak, ha a multon nem okulva, cselekedeteinkben és gondolatainkban nem az egyetlen iránytű után megyünk. Ez az iránytű: a haza minden előtt.

Értsük meg végre, hogy a nemzet sorsáért mindenki felelős és mindenki cselekedeteivel és életével vagy jól vagy rosszul hozzájárul a nagy közösség eredményeihez. Senki nem rázhatja le magáról a felelőséget azzal, hogy személyében kicsi pont a nem-

### Bőrkabátfestés minden színben

Aktatáskák, bőrdöngők, pénztárcák, bőrridikülők, női színesövek nagyválasztékban

**KISS ERNŐ**

sziígyártómester, Toldi-tér 2.

zet milliók tömegében. A buzaföldbe elvetett minden mag külön élete eredményezi a föld termését. Ha egy mag nem kell ki, már 18—20 maggal kevesebb lesz a termés és hiába lesz 100—200 kalász erős és szemmel teli, ha többit fagy és féreg bántja nem lesz a termés kielégítő. Dus termést, bő Istenáldást csak úgy várhatunk ha minden elvetett szem teljesíti a maga hivatását, kalászba szökken és magot érlel. Ilyen magok vagyunk mindnyájan. Munkánk, termésünk összeredménye adja üdvét vagy kárát ennek a földnek. Mindenkinek tudnia kell, hogy melyik cselekedete vagy mulasztása, melyik imája vagy káromkodása válik hasznára vagy átkára szülőföldünknek. Ép ezért minden jó magyarnak a lelkében élnie kell ennek a nagy gondolatnak: én is felelős vagyok hazámért annak jó vagy balsorsáért.

**Az éjszaka lánya**

Muráti, Ajtay, Perényi, Greguss

**Láthatatlan bilincs**

Anya és lánya egymáshoz való ragaszkodásának drámai feszültségű művészi filme. — Uj híradó!

**Szalontai asszony is  
felszólalt a nőszövetségek  
budapesti naggyűlésén**

Magyarország öt legnagyobb nőegyesülete az Egyesült Női Tábor, a MANSZ, a Magyar Katolikus Nőegyesületek Országos Szövetsége, a Magyarországi Nőegyesületek Szövetsége és az Erdélyi Nőszövetségek munkatársai léptek, hogy az ország mai helyzetében a magyarság megsegítését minél jobban szolgálhassák. Ebből az alkalomból a pesti Vigadó nagy termében demonstratív naggyűlést rendeztek.

Egy több más felszólalás után özvegy Illyés Mózesné nagyszalontai asszony egyszerű, izes magyar szavakkal a nagyszalontai egyesült női tábor munkásságáról számolt be. Nagyszalontán az egyesült női tábornak ezer tagja van, akik közül több mint nyolcszáz egyszerű munkásasszony és ebben a népes családban utóasszony és egyszerű munkásnő együttműködik a nemzet jobb jövője érdekében — mondotta Illyés Mózesné beszámolójában.

**BONCZOS MIKLÓS:****Ne tudnánk egy kicsit szűkölködni, koplalni és rongyoskodni?**

(Kolozsvár.) Kolozsvár a Nemzeti Színházban rendezett ünnepségen lelkes hangulatban emlékezett meg a Szózat 100 éves jubileumáról. Az ünnepségen dr. Bonczos Miklós igazságügyi államtitkár mondott beszédet.

— Az ország — mondotta Erdélyben nem egy országrészt, nem egy tartományt és főleg nem gyarmatot lát, hanem magát a hazát, amelynek megvédéséért, ha kell az alföldi magyar is fegyvert ragad bármely pillanatban. Azon a földön, amely ilyen fiakat szül, sohasem lehet urra a kishitűség ott nem lehet a népnek szorongó gondolata még akkor sem, ha kelet felől közelebbről hallatszik az ágyuk moraja, ott nem ütheti fel a fejét a vallási türelmetlenség, a felekezeti villongás.

Ha a közelmúlt tanulságait vizsgáljuk, a legnagyobb nyugalom szállhat meg bennünket, mert ebben a rettenetes világégésben eddig mindenki vesztes, csak mi növeltük erőnket és birtokállományunkat.

A jövőnkért még a jelenben kell meghoznunk az igazi áldozatot. Életünk, vérünk és vagyunk feláldozása helyett ne tudnánk szűkölködni, koplalni és rongyoskodni?

Az államtitkár beszéde további során megállapította hogy Magyarország mindenkor eljárt a szociális igazság keresésében s közösségi gondolat, a népi kiegyenlítődés, a széles néprétegek szellemi és erkölcsi felemelése előbb indult el és valósult meg nálunk, mint bárhol másutt Európában. A mi nacionalizmusunkban a mi szocializmusunk is benne foglaltatik.

# Nagy karácsonyi képkiallítás a Központi nagy termében SZABAD BEMENET!

**SPORT****Bocskay-NSC**

barátságos edző mérkőzést rendeznek holnap, szerdán délután 2 órakor a szalontai sporttelepen. Felkérletnek mindkét csapat játékosai, hogy pontosan fél 2 órakor jelenjenek meg a sporttelepen. Intézők.

**I. osztály.**

|               |    |   |   |   |       |    |
|---------------|----|---|---|---|-------|----|
| 1. Sz. Turul  | 11 | 9 | — | 2 | 39:17 | 18 |
| 2. NSC        | 11 | 8 | — | 3 | 42:28 | 16 |
| 3. NAC II.    | 11 | 7 | 1 | 3 | 53:19 | 15 |
| 4. T. Levente | 11 | 6 | 2 | 3 | 26:21 | 14 |
| 5. GyAC       | 10 | 6 | 1 | 3 | 28:21 | 13 |
| 6. KoTE       | 11 | 5 | 2 | 4 | 25:25 | 12 |
| 7. B. Rokka   | 11 | 5 | 2 | 4 | 21:30 | 12 |
| 8. CsSK       | 11 | 4 | 2 | 5 | 24:36 | 10 |
| 9. B. Hunyadi | 10 | 4 | 1 | 5 | 10:17 | 9  |
| 10. BISE      | 11 | 3 | 1 | 7 | 15:45 | 7  |
| 11. OMTK      | 11 | 1 | 2 | 8 | 18:32 | 4  |
| 12. GyTK      | 11 | 1 | 2 | 8 | 12:37 | 4  |

**II. osztály.**

|                      |    |   |   |   |       |    |
|----------------------|----|---|---|---|-------|----|
| 1. NAC III.          | 10 | 7 | 2 | 1 | 35:18 | 16 |
| 2. Gyulai LE         | 10 | 7 | 1 | 2 | 24:11 | 15 |
| 3. Bocskay           | 10 | 6 | 1 | 3 | 35:16 | 13 |
| 4. Endrődi LE        | 10 | 6 | 0 | 4 | 12:12 | 12 |
| 5. Békési TE         | 10 | 5 | 2 | 3 | 17:19 | 12 |
| 6. CsAK II.          | 10 | 4 | 1 | 5 | 23:26 | 9  |
| 7. Nv. MÁV II.       | 9  | 4 | 0 | 5 | 15:19 | 8  |
| 8. B. Törekvés II.   | 10 | 2 | 3 | 5 | 15:22 | 7  |
| 9. GyTE II.          | 9  | 3 | 0 | 6 | 22:28 | 6  |
| 10. Nv. Törekvés II. | 9  | 2 | 2 | 5 | 13:18 | 6  |
| 11. GyAC II.         | 9  | 1 | 0 | 8 | 8:30  | 2  |

Tehát amint a táblázat is mutatja, a szalontai csapatok jó helyezést értek el. A tavasszal meginduló bajnoki szezonban aztán teljes erőbedobásra van szükségük, hogy mindkét csapat megtartsa, sőt fokozza az elért értékes eredményt. Ugy az NSC-nek, mint a Bocskainak tavasszal a nehezebb mérkőzései idehaza lesznek, de ez ne adjon elbizakodottságra alkalmat, hanem a hosszú téli szünet alatt tornatermi edzésekkel készüljenek — idejében az ujonnan meginduló bajnoki mérkőzésekre.

Idős házaspárnak, vagy magános nőnek, és férlinek, kinek földje, vagy háza van, gondozója lennék. Cím a kiadóban. 3—3

**Rádió-műsor**

KEDD, december 7.

3 Rendőrszenekar. 3.30 Előadás. 4.15 Bábjáték. 5 Dalok, hangulatok. 5.30 Versek. 5.50 Zongora. 6.05 Előadás. 6.25 A Székesfehérvári MÁV Dal- és zenegyűjtés. 7 Hangverseny. 8 Előadás. 9.05 Közvetítés. 9.15 Német filmzene. 10.40 Magyar nóták. 11.15 Halk melódiák.

SZERDA, december 8.

8 Szózat. — Reggeli zene. 8.45 Hírek. 9 Szórakoztató zene. 10 Katolikus istentisztelet. 12.40 Hangversenyzenekar. 2 Művész-lemezek. 3 Közvetítés. 3.55 Előadás. 4.15 Előadás. 4.40 Szimfonikus költemény. 5 Hangképek a Ferencváros—NAC labdarúgó-mérkőzésről. 5.20 Se szó, se beszéd — muzsika. 5.45 Előadás. 6 Honvédműsor. 6.40 Világpolitikai kérdések — Vélemények, 7 Mindenből mindenkinek. 8.20 Versek. 8.40 Közvetítés. 10.40 Tanczene.

Karácsonyi-képeslapok, ajándéktártyák és játékok, valamint piros celophán és staniol-papír nagyválasztékban a T. BALOGH-könyvesboltban

**Apróhirdetések**

Eladó egy szép, nagy vaskályha. Kisfaludy-utca 3. 3—0  
Asztalossegédek állandó munkára keresz. Tóth Imre asztalosmester. 32—0  
Egy mindenféle lány azonnalra felvétetik. Zrínyi-utca 1. 3—3  
Főzni tudó mindenest azonnalra felvesszék. Dr. Sz. ent. Pálné, Horthy Miklós-ut 8.  
Eladó egy nagy Minerva varrógép. Csáky-tér 14. 1—2  
Eladó 400 kéve kóro Sarkadi-ut 18 szám (zsídótemető).

Kisfias koca 5 malaccal eladó. Zrínyi-utca 17. 1—2

Kérem azon urat, aki vasárnap a gőzfürdőből lepedőmet elvitte, hozza vissza Honvéd utca 47 sz. alá, vagy a fürdőmesternek, mert különben jelentést teszek ellene. 1—2

Nyomatott a Kiadótulajdonos  
Gaál Sándor Könyvnyomdájában  
Magyarország, Toldi-tér 11. sz. alatt.  
Telefon 61.

**Anyakönyvi hírek**

Eljegyzések: Szöllőssy Sándor asztalosmester II. Batthyányi u. 59 és Kiss Juliánna magántisztviselő II. Batthyányi u. 17. Bercezy Sándor nyomdász I. Tökerti-tér 17 és Bordás Ilona Jókai-u. 31. Jámor István fm. II. Lehel-u. 16 és Vandlik Gizella-Mária magántisztviselő II. Névtelen-u. 1. Balogh Lajos bérkocsitulajdonos I. Hitler Adolf u. 93 és Szabó Margit (Madarász). Erdei Mihály lakatossegéd IV. Horthy Miklós-ut 7 és Németh Margit IV. Munkácsi-u. 33. szám. Oláh Imre fm. és Ungvári Zsuzsanna I. Vajda-tér 37—35. Szabó Balázs m. kir. csendőrmester és Dénes Magda (Orosháza) Lukács Lajos cipészsegéd IV. Hunyadi-u. 17 és Czégé Zsuzsanna cipőfelsőrészkesztő II. Kiss Ernő-utca 21. Ruzsnyák Pál kereskedő és Kovács Róza IV. Damjanich-u. 1. Veres Károly fm. npsz. (Mezőgyán) és Farkas Erzsébet II. Kőrösi-Csoma-u. 21. Pap Simon kőművessegéd és Széll Erzsébet I. Hitler Adolf u. 109. Fábán Imre férfitiszabósegéd II. Futár-u. 61 és Balogh Juliánna kesztyűgyárimunkásnő III. Part-u. 13.

Házasságok: Cseke Mihály fm. V. Deák Ferenc-u. 6. és Balogh Zsuzsanna II. Keszikör u. 23. Ökrös Lajos lovász és Kertméri Juliánna konzervgyárimunkásnő IV. Bem-u. 8. Nagy Lajos földműves Vimeri-dűlő 47 és Kovács Ilona V. Vászár-tér 14. Szabó Mihály ácssegéd és Szabó Juliánna I. Hétvezér-u. 46. Barna Kálmán Hangya üzletvezető (Madarász) és Fedorka Erzsébet II. Irányi-tér 9.

Születések: Szívós Sándor npsz. I. Dobó-u. 13. fia Sándor ref. Karanesi József fm. npsz. II. Batthyány-u. 12. leánya Erzsébet ref. Jámor Lajos tűzfővezetőkereskedő V. gróf Tisza István-u. fia Ferenc ref. Jámor József kisbirtokos Vimeri-dűlő 17/a. leánya Ilona ref. Berek Lajos vegyeskereskedő V. Bethlen-u. 24 leánya Irén ref. Steinbrecher György nőiszabómester III. Arany-u. 60 fia György r. kat. Kővágó Rózália VI. Béla király-u. 49 leánya Anna ref.

Halottak: özv. Lovassy Sándorné szül. Varga Sára ref. 88 éves IV. Vécsei-u. 6. Hizó Mihály fm. npsz. ref. 78 éves V. Árpád fejedelem-u. 4. özv. Gila Jánosné szül. László Erzsébet ref. 79 éves III. Kölesér-utca 22.

Eladó 10 darab magliba. Futár-utca 55.